

Dr. Szitha Zsuzsa /hivatásos pártfogó, a Fővárosi Gyermekek- és Ifjúságvédő Intézet csoportvezetője/

H o z z á s z ó l á s

a fiatalok büntetőjogának reformjáról

Az 1990. évi statisztika szerint a bűncselekményt elkövetők 38 %-a gyermekkorú, fiatalkorú és fiatal felnőttkorú. Ezen országos adatnál valamivel jobb a fővárosi 34,1 %. Azt mondhatjuk, hogy 100 fiatalból majdnem kettő, pontosan 1,9 % bűncselekményt követ el. A latens bűnözésről csak annyit, hogy az ismeretlen elkövetőjű közvéleményes bűncselekmények száma 1989-ről 1990-re 78 %-kal emelkedett.

A fiatalok büntetőjogának újragondolása nélkül a fiatalok pártfogó felügyelete nem rendezhető, és a fiatalokkal foglalkozó pártfogó felügyelők helye sem határozható meg. A hatályos magyar Büntető Törvénykönyv fiatalokra vonatkozó rendelkezései és az ENSZ "Pekingi Szabályok" nevezetű dokumentuma - amely a fiatalok igazságszolgáltatásának minimum szabályait rögzíti - ma nagyon távol van egymástól, mást tekint a fiatalokkal való igazságszolgáltatás céljának, általános elveknek, intézkedéseknek stb. Véleményem szerint is a "Pekingi Szabályok" olyan alapidokumentum, melyre fel lehet és kell építeni hazánkban is a fiatalok humánus büntetőjogát.

A gyermekek jogairól szóló egyezményt hazánk törvénybe iktatta 1991. november 12-én, és így kötelezettség keletkezett a fiatalok büntetőjogának új szellemben történő átgondolására. A 40. cikk 3. pontja kimondja: "Az Egyezményben részes államok minden erejükkel azon lesznek, hogy előmozdítsák különleges törvények és eljárások elfogadását, hatóságok és intézmények létrehozását a bűncselekmény elkövetésével

gyanúsított, vádolt vagy abban bűnösnek nyilvánított gyermekek számára".

A fővárosban fiatalkorú bűnelkövetőkkel foglalkozó pártfogó felügyelők igénye, hogy az említett dokumentumok hatályosuljanak a magyar büntetőjogban, és csak ezután jelöljék ki szervezeti helyüket.